

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL III

Nr. 55.

Brașov, Joi 9 (21) Martie

1889.

Brașov, 8 Martie v.

Chelului tichiă de mărgăritar
îi lipsesce, încolo n-are nici un
cusur. Așa și cu „patrioții” noș-
tri, fiă ei reprezentanți în dietă,
în comitate, ori în comune.

Visteria statului geme de go-
lătate, ér „patrioților” le trebuie
un edificiu parlamentar de care
se se ducă vestea peste nouă mări
și nouă țări; cassele comitatelor
sunt góle pușcă, ér „patrioților” le
trebuesc palate comitatensie de
care se se ducă pomemirea; în
cassele comunale s'a încuibat pus-
tiul, ér „patrioților” le trebuesc
edificii de lux pentru sluşbași și
pentru școlele de maghiarisare.

Și așa „patrioții” merg în
ainte, nici capul nu i dore; arđă
satul, ei numai se și facă trebile
și poftel lor „patrioticesc”.

Și adecă de ce i-ar și durea
capul? Sunt ei dóră cei cari
plătesc din gros? Se facă aceste
cheltueli enorme în contul sluş-
bașilor și șoviniștilor unguři din
dietă, din comitate, din comune
ori peste tot în contul șoviniș-
tilor kulturegyletišti?

Nici vorbă, aceștia nici habar
n'au; cât pentru grija asta, dorm
liniștiți ca butucul, fac șovinism
cu carul în dietă, ca și în comi-
tate și în comune, pentru că tot
ce costă bani se face în socotela
poporațiunei și anume partea cea
mai mare, două din trei părți, în
socotela poporațiunei de „limbă
străină”, cum dicit ei.

Cel mai trist exemplu în pri-
vința acésta ni-l dau „patrioții”
în comitatele cu poporațiune ne-
maghiară.

Acolo póte ori-cine vedé, cum
se aruncă banii pe lucrări de lux,
case de comitat, teatre și școle
unguresc etc. cu o ușurință con-
damnabilă, pentru că așa vrea fiș-
panul cu mamelucii săi, fără să
se mai gândescă la nevoile și mi-
seria poporațiunei.

Cel mai nou casă de risipă a
banilor comitatensii și de bătaia
de joc față cu lipsel poporului ni-l
înfățișează comitatul Hunedórei.

„Patrioții” și-au pus în gând
să zidescă pod peste Mureș, care
se coste peste o sută de mii flo-
rinii, și un palat comitatensii,
care se coste o sută șese-deci de
mii florini. Ușurința, cu care fiș-
panul cu uneltele lui au luat
acéstă hotărîre, a indignat chiar
pe un reprezentant comitatensii
ungur, pe br. Bornemisza.

De geaba le-a spus acest re-
presentant, că comitatul a mai
suferit o pagubă de vr'o optdec
de mii florini cu podul dela Bra-
nișca, și că se nu se mai tacă po-
dur peste ape ca Mureșul, și încă
cu împrumuturi enorme, pentru că
amar se vor căi odată.

De geaba s'a silit să deschidă
„patrioților” nesocotiți ochii, că
cheltuelile cu podul și cu pala-
tul comitatensii se vor urca la
un pătrar de milion cel puțin,
că acésta e o povară grozavă
de grea aruncată în spinarea con-
tribuabililor și în prima liniă în
spinarea poporului țeran; că se
pot ivi timpuri și mai grele, vrem
răsboinice și atunci amar se va
răsplăti acésta risipă de bani. „Nu
palate, ci administrațiune bună ne
lipsesce nouă; mai mare este lauda
când din local modest se admi-
nistréază corect”, le strigă repre-
santul unguři celor din frun-
tea comitatului.

Tóte vorbele i-au sunat însé
în pustia, pentru că șoviniștii de
mult nu mai judecă cu capul,
de mult nu mai au nici un
simț pentru necazurile poporu-
lui. Fiă administrațiune cât de
turcescă, vorba e că palate se se
zidescă, ér de plătit plătesce Va-
lahul, căci românesc și comita-
tul. Că Valahul mai póte duce
ori nu poverile cele grele, mai
are ori nu de unde să plătescă,
acésta pentru ei e lucru secun-

dar; de plătit trebuie să plă-
tescă, că de unde nu, i-se pune
pielea la tobă.

Asta-i „cinstita” administrațiune
ungurescă din comitatul Hune-
dóra, de care s'a îngrozit însuși
br. Bornemisza, căci a dicit: „N'as
dori să cadă asupra capetelor
nóstre blăstemul celor de mai
târziu și se ne afurisescă pentru
faptele nóstre!”

Unde au fost reprezentanții
români, de nu și-au ridicat și ei
vocea în contra acestei nesocotite
risipe de bani în contul bieților
contribuabili? Nu se temă că va
căde și asupra capetelor lor
blăstemul urmașilor?

DIN AFARĂ.

Conservatorii în Bulgaria.

În partida conservatore, precum
spune o telegramă din Sofia, există de
câtva timp desbinare. Spre a o în-
lătura, conducătorii au hotărît o reorga-
nizare a partidei; 42 de reuniuni fi-
liale în provinciă cu 10,000 membri și-au
esprimat deja consimțământul lor.
Stoilov rămâne președinte al partidei.
Nacevic și Grekov vréu să éșă din par-
tidă. În curéndu are să se publice noul
organ al partidei.

Măsurile militare ale Angliei.

După comunicările făcute de mi-
nistrul de răsboiu, măsurile luate de ofi-
ciul de răsboiu pentru a ridica destoi-
nicia de luptă a armatei engleze se re-
sumă în armătorele: Efectivul armatei,
ce s'a primită deja în camera comune-
lor, e de 152,362 ómeni de tóte armele.
La cestiunea mobilisării declară Stanhope,
că în casă de nevoi milițiile se pot
mobiliza imediat, ér grosul rezervei
în cel mult patru zile; voluntarii și
gendarmeria de uscat ar fi de aseme-
nea convocați. În casă de răsboiu, ar-
mata de uscat ar avé în prima liniă să
apere porturile și stațiunile de cărbuni,
unde s'ar așeza imediat mine sub-
marine de care se află acolo proviziune

în mare cantitate; fiă-care port al
regtaului póte fi provédut în 3—10 zile
cu o grozavă apărare de mine. Fiă-care
port, chiar și cele comerciale, primesce
o garnisonă, și pentru acésta vor
trebi cu totul 124,000 ómeni. Pentru
întărirea garnisonelor coloniale se va
spor efectivul armatei cu 2600 ómeni.
Pentru garnisonel colonilor sunt de
lipsă cu totul vr'o 150—160 de mii ómeni.
După convocarea rezervei, sunt dispo-
nibili 80,000 ómeni trupe regulate pen-
tru apărarea țerei. Voluntarii vor fi folosiți
pentru apărarea porturilor comerciale și
a altor puncte amenințate, mai ales a
Londrei. Artileria voluntară va consta
din 67 baterii cu 238 tunuri. Capitala
va mai fi întărită cu tabere cu șanțuri
în punctele principale strategice. Apé-
rarea Tamisei e încredințată unui singur
comandant. S'au luat întinse măsur
pentru repede fabricare a noiei pușci
cu repetiți și prin noul praf chemic
de pușcă ce s'a inventat și ce resistă
tuturor influințelor climatice, se va
ridica în mod însemnat destoinicia de
prestațiune a noiei arme.

Din dieta ungurescă.

În ședința dela 13 Martie Alexiu
Papp dize, că patriotismul și militarismul
nu se unesc, de aceea respinge
paragrafi. Limba nu cade în sfera dreptu-
rilor maiestatic, așa dize și Emeric
Ivanca în cartea sa apărută acum câțiva
ani (mare ilaritate în opozițiune); reco-
mandă ministrului de honveđi cartea.
(O dá lui Wahrmann și acesta ministru-
lui de honveđi.) Mai bine caracteriséază
proiectul de lege împrejurarea, că comi-
tatul Sibiu, amic Schulverein-ului
l'a salutată cu bucurie.

Președintele desaproabă tóte atacurile
contra jurisdicțiunilor, care nu se pot
apera aci.

Iosif Hannibal dize, că § 25 nu su-
grumă limba maghiară. Cei mai puțin
demonstranți l'au cetit. (Contrađiceri
în opoziți.) Ei cred, póte, că e vorba
de întroducerea celor „douăzeci și cinci”
de odinórá, care în tot casul le-art
sta celor mai mulți demonstranți mai

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(3)

CARMEN.

— Novela. —

„Ce invențiuni minunate sunt pe
la D-vóstră, domnule! Din care țără
ești d-ta? Fără îndoială din Anglia?”

„Oh nu, din Francia și mă present
al d-tale plecat serv. Și d-ta dómă
său d-șórá de bună sémă ești din Cor-
dova?”

„Nu!”

„Cel puțin din Andaluzia . . .
Din frumoasă d-tale pronunțare nu pot
să deduc decât acésta.”

„Decă cunosc așa de bine pronun-
țarea, atunci ușor poți afla ce sunt.”

„Cred că ești din țera lui Isus,
cât va pași de paradis.” (Metafora
acésta, ce întipuesce Andaluzia, am în-
vêțat dela prietinel meu Francisco
Sevilla).

„Ah! paradisul . . . cei de aici
dicit că acesta nu s'a făcut pentru
noi.”

„Așa-dér d-ta ești Maură . . . séu
— m'am oprit puțin — ești evreică.”

„O, du-te, veđi bine că sunt țigancă;
vrea să-ți spun viitorul? Au-
đit'ai de Carmencite? Eu sunt!”

Pe vremea aceea eram așa de scep-
tic, încât nu puteam să mă apropiu
de o femeă fermecătoare. Frumos
lucru, gândeam în mine, în săptămâna
trecută am cinat c'un pungaș, acum
merg cu slujnica dracului la cină. To-
tuși mă interesa cunoștința ce am fă-
cut. Vorbind într'una, am ajuns pe
neasteptate într'un birt, unde ocupa-
răm loc lâng'o mésză pe care ardea
o luminare. Examinam liniștit fi-
gura gitanei în timp ce câțiva domni,
cari luau și ei câte-o înghețată, se mi-
rau veđendu-mă ajuns în astfel de
societate.

Me îndoiam că d-șóra Carmen e
din sânge curat, cel puțin imi părea
cu mult mai frumoasă decât femeile
de némul ei, câte le veđusem până
atunci. După dicala spaniolă, pentru ca
o femeie să póta trece de frumoasă, e de
lipsă ca ochii, sprincenele și pleópele

ei să fiă negre; degetele, buzele și
părul fine. Țigancă mea însă nu în-
trunea tóte recerînțele acestea. Pielea
ei, care de altmintrelea era curată, s'a-
propia foarte mult de colórea aramiă.
Ochii ei, de forma migdalei, uneori
aruncau priviri foarte pëtrunđtore; bu-
zele, puțin cam gróse dér redicate fru-
mos, lăsau să se vedă dinții săi mai
albi decât neaua. Părul ei, puțin
cam dur, era negru și cu-o nuanță vi-
neție ca aripa corbului, lung și sclipe-
cios. Dér ca să numai întind vorba,
fiă destul de dicit, că cu tóte că avea
și scăderi, totuși întrunea în sine o fru-
moseț! o frumoseț selbatecă și deosebită,
care la primul moment te surprinde
și te face să n'o mai uiți. Mai ales
ochii ei aveau o privire dulce și selba-
tecă în același timp, precum la nimeni
n'am văđut de-atunci. „Ochiu țigancesc,
ochiu de lup” dize proverbul spaniol.
Decă n'ai vreme să mergi și să studiezi
în Jardin des Plantes privirea unui lup,
privesce-ți pisica când aleșuesce vrabia.

Lucru firesc, că ar fi fost lucru

de rîsu, să-mi spună ea mie viitorul
într'o cafea . . . Am rugat'o dér pe
frumoasă vrăjitoare să-mi permită a-o pe-
trece până acasă; cu mult necaz abia
am înduplecat'o să primescă propunerea
mea, dér vrea se scie cât de târziu era
și me rugă să-i arăt césornicul.

„Fără glumă, e de aur?” mă în-
trebă ea examinându-l cu o deosebită
atențiune.

Când am plecat, era nópte cu desé-
virșire. Cele mai multe prăvălii erau
închise și stradele pustii. Am tre-
cut peste podul Guadalquivirului și
ne-am oprit înaintea unei case mai
de rëndu la marginea orașului. Un
copil ne deschise ușa. Țigancă îi dize
câteva cuvinte într'o limbă mie necunos-
cută, dér atâta totuși am învățat de a-
tunci, că *arammani séu chipi challi*, e
limba țiganilor. Copilul numai decât
dispărú lăsându-ne singuri într'o odăi
spațioasă în care nu se afla decât o masă,
două scaune și o ladă.

Cum stam așa singuri, țigancă scóse
din ladă cărțile, ce așa se vede, că de
multe-ori le-a folosit și dup'aceea un

aprobe decât dreptul de voluntari. (Iaritate'n drépta. Larmă și contrațicere în opoziție.) Primesce moțiunea lui Gajary cu observarea, că instrucțiunea ce va apăre în „fôia ordinațiunilor militare“ oferă, pôte, și mai multă garanție, decât o lege unghurească, deorece acesta în Austria n'ar avé putere obligătoare. (Mare larmă în opoziție; unii membri ai ei ceru intervenirea președintelui.)

Br. Kaas protestă contra teoriei fôiei ordinațiunilor armatei. Dice că ađi corupțiunea a devenit unu latu torentu. Guvernulu germanizează cu ajutorulu școlor și alu casarmelor. Cu totă antipatia lui contra limbei germane, îi strigă ministrului-președinte în nemteșce: „Scheint die Sonne noch so schön, einmal muss sie untergeh'n“ („de-ar lumina sôrele încă odată ațăt de frumos, odată totu trebuie să apună.“ Viă ilaritate și aplause'n opoziție.) Cu o emfatică asigurare, că opoziția va combate tôte atentatele îndreptate contra „nației“, denezulu Kaas își încheie vorbirea.

În ședința dela 14 Martie, deput. sasă *Meltel* luă în apărare comitatulu Sibiului în contra atacurilor lui Pap. Dise că municipiulu Sibiului și-a exercitat unu dreptu ce-lu are. Decă concludulu lui a avut încă unu altu scopu, a fostu de siguru numai acela, de a da expresiune indignațiunii, că opoziția fusionată împedecă de sêptemâni de țile activitatea parlamentului. (Contrațicere în stânga) și de a protesta în contra faptului, că opoziția nu respectă adevăratele interese ale țerii, în fine să dea expresiune consternării pentru scenele de cărciumă petrecute aci în timpul din urmă. (Mare larmă. Strigăte'n stânga: La ordine! Președintele se vede nevoit a admonia pe vorbitoru pentru expresiunea folosită.)

Kudlik e de părere, ca generalii să învețe unghuresce, ceea ce după elu ar fi mai corăspundătoru.

Ședința dela 16 Martie n. Etă și aceea parte a vorbirei d-lui *Mocsary*, care se referă la alegerea lui în Caransebeșu, precum și răspunsulu lui *Berzeviczy*:

Ludovicu Mocsary: În ședința dela 6 Martie deputatul *Berzeviczy Albert* a ăisă între altele: „Și cine ne acuză că germanizăm? aceea, cari odinoră au făcutu opoziție contra acelu proiectu de lege, propus de guvern, ce avea de scopu întărirea culturai naționale și cari din întemplantu și astăđi se află în aceeași tabără cu urmașii lui Traianu Doda“. De siguru că d-lu deputatu a fostu în credința, că printr'o declarațiune așa de gravă în contra mea, va puté să arunce umbră nêgră asupra partidei, din care sunt norocosu a face parte. Să vedem întru câtu a avut dreptate de a crede

acesta. În ce modu am devenit și întru câtu sunt eu urmașulu acelu bărbat, pe care, în trecétu fiă ăisă, necorect și pe nedreptulu l'au înegritu organele opiniunii publice, atribuindu-i tôte păcatele. Binevoiți a-mi permite, ca pentru clarificare să cetescă câteva rânduri din epistola originală, cu care comitetulu electoralu alu partidei naționale din Caransebeșu mi-a trimis mie mandatulu din Caransebeșu. (Cetesce):

Partidulu nostru nu numai că a procesu constituționalu și că inspiratulu este de sentimente sincere frățesci pentru națiunea soră, ci elu astădată a profitat de ocașiune pentru de a da, pe câtu i-a stat în putință, o faptică probă despre sentimentulu său de frățietate prin aceea, că a alesu de deputatulu alu acestui cercu la acestă a treia alegere pe unu cetățeanu de naționalitate maghiară. Partidulu nostru naționalu adecă a procesu în determinarea sa — de a încheia acestă a sa acțiune prin acestu act de alegere — din considerațiunea, că deorece acestă acțiune nici nu avea și nici nu putea să aibă de țintă trunchierea parlamentului, ci scopulu ei propriu a fostu numai acela, de a semna de totu limpede noua ei pozițiune față cu noua situațiune a politice de stat — înscenarea unei serii infinite de alegeri môrte nu s'ar potrive nici cu serioșitatea acestei acțiuni și nici cu demnitătea casei reprezentanților țerei... Scim prea bine, că pozițiunea politică a d-tale alta este decâtu a partidulu nostru naționalu, și decă noi totuși depunem în mânilor d-tale mandatulu cerculu nostru, noi prin acestă atăt de puținu părăsim a noastră propriă pozițiune, câtu de puținu ne trece prin minte a cere, ca d-ta să părăsesce pe a d-tale. Pentru aceea te rugăm să primesci în celu mai amicalu modu mandatulu ce-ți oferim din acelu sentimentu și noi din a noastră parte lăsăm deplinu probatulu d-tale simțu de dreptate, înțelepti d-tale judecări și curatulu d-tale patriotismu a reprezenta în legislațiune „causa, — nu a noastră, ci a patriei“.

În acestu modu sunt eu urmașulu lui Traianu Doda. Așa cred, că din cele cetite se vede pe deplin, că între mine și antecesorulu meu peste totu ăisă nu esistă solidaritate în ceea ce privește programulu politicu și situațiunea de partidă. (Aprobări în stânga extremă). D-lu deputatu ar fi pututu s'o scie acesta, deorece la timpul s'au afacerea s'a publicat prin foi și cestiunea a fostu de interesu publicu. Cu tôte acestea eu consider, că se pôte ierta lucrulu acesta, căci pentru-că cineva este d-lu *Berzeviczy Albert* și secretaru de stat, încă nu este atotu-sciitoru, deși e posibil, ca d-lu deputatu în privința acesta să aibă alte vederi. În totu casulu e regretabilu, că unulu dintre factorii principali ai cultelor și instrucțiunii publice, unu păzitoru chiamatulu alu culturai publice, ba chiar și alu însuși moralului, este în stare a-și uita așa multu de sine și de cerințele situațiunii sale, încăt nu

pregetă a recurge la acestu modu și mijlocu de atac. (Viue aprobări în stânga extremă). Privitoru la persoana mea nu vréu a mă mai ocupa cu acestu obiectu, deși ar puté să fiă de interesu publicu, nu vréu să desfășură mai pe largu împrejurările fostei alegeri din Caransebeșu, ci am să reflectezu asupra partidei independente. (S'auđim! în stânga extremă). Partida independentă n'are ce face, decă eu mă declar, că facu parte din ea. (Viue aprobări în stânga extremă) N'are ce face chiar decă s'ar alătura ori cine la ea și împrejurarea acesta peste totu nu pôte să arunce umbră asupra acestei partide. (Adevărat! Așa este! în stânga extremă). Dér d-lu deputatu și soții săi s'au alăturat de bună voiă la centralisții austriaci și la Lustkandl. (Adevărat! Așa este! în stânga extremă) când și-au desfășurat cunoscutele lor vederi de dreptu publicu. Așa-déră d-lu deputatu ar fi pututu să observe acea primitivă regulă a înțelepciunii, ca să nu arunce cu petri când locuesce în casă de sticlă. (Viue aprobări. Așa este! în stânga extremă).

Berzeviczy Albert: (S'auđim! S'auđim!) Mărturisesc sinceru, că amintind pe d-lu deputatu *Mocsary* ca pe unu urmașu alu lui Traianu Doda, n'am înțelesu prin acestă numai simplulu faptu, că elu a intrat în dietă cu mandatulu acelu cercu electoralu, pe care mai înainte l'a reprezentat Traianu Doda.

Thaly Kalman: Ei, atunci eu sunt urmașulu lui Colomanu Tisza! (Mare ilaritate în stânga extremă. S'auđim! S'auđim! în drépta).

Berzeviczy Albert: Eu am înțelesu, că esistă unu anumitu raportu politicu, o anumită înrudire politică între punctulu de vedere alu d-lui deputatu *Mocsary* și alu lui Traianu Doda. (Aprobări în drépta). N'am înțelesu și nici n'am ăisă, că punctulu de vedere alu d-lui deputatu *Mocsary* ar fi cu totul identicu cu alu lui Traianu Doda, deorece se scie, că Traianu Doda a fostu pasivistu. Dér cumcă totuși esistă o înrudire între punctulu de vedere alu d-lui *Mocsary* și între alu lui Traianu Doda, acesta o arată împrejurarea, că acelu cercu electoralu, de când esistă dietă unghurească, după câtu sciu eu, totdeuna a trimis în ea deputatu ultra-naționalu, care a stat pe picioru de rășoiu cu întrêga organizațiă de dreptu publicu maghiaru. (Așa este! Așa este! Aprobări în drépta. Mișcare în stânga extremă). Dintre toți politici maghiari l'au alesu tocmai pe d-lu deputatu *Mocsary*, și încă pe câtu sciu eu cu unanimitate. (Așa este! Așa este! Aprobări în drépta) și prin acestă cred, că au datu dovédă, că politica d-lui deputatu

Mocsary o privesc ca cea mai apropiată de punctulu de vedere alu lui Traianu Doda. (Aprobări în drépta).

Meszlényi Lajos: După *Miletici* a urmatu *Moritz Pal*. (Iaritate în stânga extremă. S'auđim! S'auđim!)

Berzeviczy Albert: De altmintrelea și partea aceea din vorbirea de astăđi a d-lui deputatu, care se referă la situațiunea de dreptu a limbei unghuresci, justifică acestă presupunere a mea. (Așa este! în drépta). Eu credu așa-dér, că cu totu dreptulu am amintit pe d-lu deputatu ca pe unu astfelu de urmașu alu lui Traianu Doda, care stă cu acestu din urmă în anumitu raportu politicu. (Aprobări în drépta). De altmintrelea decă dintre noi doi se pôte susține despre vr'unulu, că privesc ađi maghiarimea ca și cum ar fi ajunsu la estremu și doresce ca de pe acestu teren să ne întorcem îndărétu, eu așa cred, că acesta cu mai mare dreptu s'ar puté dice despre d-lu deputatu. (Așa este! în drépta), care deja înainte de asta cu 10 ani, când maghiarimea nu era încă așa de lățită și nu era așa dezvoltată ca ađi, a combătutu în această dietă ridicarea la valóre de lege a proiectului, prin care s'a decretat propunerea limbei unghuresci ca studiu obligatoru în școlile poporale. (Așa este! Aprobări în drépta).

SCRILE ȚILEI.

Nu e frumosu lucru. Unu abonatu alu nostru ne comunică, că judele și notarulu din Scărișora îi cetesc ei mai întâiu „Gazeta“, scoțându-o dela poștă și apoi ori îi trimitu ăiarulu într'o stare de totu rea și târziu, ori nu i-lu mai trimitu de locu. Poștarulu, în locu să dea ăiarulu omului, anume trimesu de abonatulu nostru cu unu protocolu de subscriere, aruncă protocolulu la o parte și ăiarulu ilu dă totu judelei și notarului. Sperăm că voru înțelege acestu doi domni, că nu e frumosu a se face stăpâni pe lucrulu altuia. Pe slujbașulu dela poște ilu recomandăm atențiunii superioriloru săi.

De pe *Niragiu* ni-se scrie: „Apa esindu din țermuri a înecat morile și îngreuneză comunicațiunea foarte multu. Sămănăturile de altmintrelea sunt frumose. Cucuruzulu se vinde în Tergu-Mureșulu cu 70 cr., ér grăulu de frunte cu 1 fl. litra. Porcii sunt scumpi.

Foc. Sêptemâna trecută a ars casa unui sêrmanu locitoru român din Tirimiamare. Flăcările copleșiseră casa cu atâta vehemență, încăt stăpâna casei — după cum ni-se scrie de acolo — abia a pututu scăpa pe ferăstră.

magnetu, o șopărlă uscată și câteva obiecte ce-i trebuiau la măestria ei. Făcu apoi o cruce în palma mea dela mâna stânga și apoi magiculu ceremonialu se încep. Ar fi de prisos să vă povestescu prorociile ei, ér ce privesc modul ei de vrăjire, se vede că și pricepe bine arta.

Spre nenorocirea mea, în curêndu am fostu conturbați. Dintr'odată ușa se deschide cu iutélă mare și un bărbat îmbrăcatu într'o mantauă întunecată păși în odaiă trăgêndu la răspundere într'unu modu nu prea finu pe biata țigancă. Eu nu pri cepeam ce dice, dér de pe vocea lui ilu cunosceam, că e în voiă foarte rea. Pe fața țigancei însă nu se putea observa nici surprindere, nici mâniă, ci ea pășind înainte lui. c'o estraordinară iutélă îi adresă într'o limbă secretă câteva vorbe. Din tôte n'am priceputu, decâtu vorba *payllo* ce-o repeți de mai multe-ori. Sciam că în deobsce țigani așa agrăescu pe cei ce nu se ținu de vița lor. Gândind, că e vorba de mine, eram pregătitu la o esplicare de natură foarte delicată; într'o mână țineam piciorulu scaunului și gândeam la momentulu potrivit

în care mi-ți-lășu plesni odată și bine în capu. Străinulu i...se dinaintea lui în modu bruscu pe țigancă, păși spre mine și-apoi făcêndu unu pașu îndărêptu strigând:

„Ah, domnule, d-ta ești!“

Ilu privii cu atențiune și recunoscu numai decâtu pe prietinelu meu Don Jose. În minutulu acesta mi-a părut rău, că nu l'am lăsat să se-lu spêndure.

„Ah, d-ta ești prietinu!“ strigai și eu c'unu suris silitu, „tocmai atunci a întreruptu pe tinera femeia, când imi proteția cele mai interesante lucruri.“

„Totdeuna aceeași! Va avé și asta unu capétu“, murmură elu între dinți, aruncându o sêlbatică privire asupra fetei.

Țigancă îi vorbea într'una în limba lor. Incetulu cu incetulu veni în focu. Ochiu ei se făceau sângeroși și privirea înfiorătoare. Ea bătea cu picioru în pământu.

Se părea că o patimă orbă o îmboldesce spre unu lucru dela care până acuma s'a reținutu. Că spre ce, price-

peam foarte bine atunci, când de mai multe-ori își puse cu repeziune mâna la gât. Trebuia să cred, că aici e vorba de tăierea gâtului și presupuneam chiar că acestu gâtu va fi alu meu.

Don Jose la tôte vorbele țigancei răspunde cutrei cuvinte. Atunci țigancă aruncându-i priviri desprețuitoare se aședă după obiceiulu turcescu într'unu unghet alu odăii, luă o portocală și încep să mănânce.

Don Jose mă luă de brațu, deschise ușa și mă condusă le stradă.

Am mersu ca vre-o două sute de pași într'o tăcere adêncă. Trăgêndu și mâna imi ăise:

„Mergi totu oblu și vei da de podu.“

Cu aceste imi întorse spatelu și se depărtă repede. Puținu cam rușinat și pôte și cu voiă rea m'am întorsu la cartirulu meu. Ce mă supără mai multu însă fû mișelia ce am descoperit când desbrăcându-mă vêquiu, că cêsornicul nu-i la mine.

În ziua următoare, ocupat peste măsură cu afaceri de-ale mele. n'am pututu

să umblu în trêba cêsornicului. Isprăvindu-mi lucrulu cu manuscrisulu din biblioteca dominicanilor, am călătorit la Sevilla. După mai multe luni de țile, în care timpu am făcutu mai multe excursiuni prin Andaluzia, gâtindu-mă să mă reintorc în Madridu, trebuia să trecu prin Cordova. Nu vream să rămân multă vreme aici, dér trebuia cu tôte astea să-mi cercetezu câți-va prietini și astfelu am fostu silitu să petrecu trei până'n patru țile în capitala de odinoră a potentăților musulmani.

Când m'am prezentat în mânăstirea dominicanilor, un bun prietinu, care totu-dêun: se interesa multu de cercetările mele asupra situației Mundeii, cu brațele deschise imi strigă:

„Dumneđu fiă lădatu. Dumneđu te-a adus, iubite amice. Credeam că ai murit... Așadér nu te-au ucis, dér că te-au descoperit scim.“

„Cum? cum?“ întrebai eu zăpăcitu.

(Va urma).

Rudenii ticăloși. In Rosenberg, com. Lipto, a fost în cunoștință de lucru solgăbirăscu despre următorul casă: Ana Baraczek din Stankovan petrecu întreaga eră cu copilul ei de șapte ani într-o peșteră din apropierea localității din urmă, în care numai trăindu-se pute intra. Sărmana spuse că, lipsind mai multă timp din comună, la întorcere rudeniile ei n'au mai vrut să scie nimic de ea, fiind-că nu voiau să 'mpartă cu ea moștenirea ce le rămase. De aceea trăia cu copilul în peșteră și se susținea cu cerșitul. Părăsea peștera câte 3-4 zile de cerșea, er copilul rămânea singur în peșteră. Copilul a ajuns din cauza acesta a se spăria de omen. Sărmana femeia a fost dusă cu copilul ei în Stankovan.

Metropolitul în Mostar s'a numit, serie „Srpski Dnevnik“, arhimandritul Serafim Petrovič. Acesta e Herțegovinean și se bucură în patria sa de mare vață.

Ljubibratic, fostul conducător de insurgenți herțegovineni, a murit urmându repede soțului său de luptă Ivan Musici. Ljubibratic a fost înmormântat cu mare alaiu pa cheltuiala statului.

Cadavru de copil. Din Rêșnov se comunică cătră „Kronst. Ztg.“, că în 13 Martie s'a găsit în canalul Ghimbavului aproape de mura-ferestrău de cătră morar un cadavru de copil de sex bărbătescu. In urma cercetării judecătorești s'a aflat, că mama e o țărăncă sășoică, care îndată ce a născut și-a înăbușit copilul cu o perină și l'a aruncat în canal, unde a stat peste două săptămâni, până ce a fost găsit.

Tată spurcat. In comuna Giroda din comit. Timișu, locuitorul de acolo Georgy Andri și-a spânzurat pe amândoi copii săi, unul de 14 și altul de 8 ani, și apoi s'a spânzurat și pe sine. Copii au putut fi mântuiți deoace li-s'a tăiat funia încă la timp, der tatăl lor rămase mort. Motivul faptei e miseria cea mare. Istorisirea copiilor, despre modul cum tatăl lor a comis fapta, te înspăimântă.

Morte cruntă. In Pöstyen, comit. Nyitra, s'a găsit în rezervoriul băilor de acolo cadavrul unei femei, fertă și descompus, așa că nu s'a putut cunoșce cine a putut fi nenorocita. Nu se scie, decă e aci un casă de sinucidere, de morte accidentală, ori de omor.

Congregaținea comitatului Huniádorei.

Deva, 8 Martie a. c.
[Urmare și fine].

Protonotarul **Hollaki Arthur** cetesce apoi încă un punctă din program, o ordinaținea ministerială, carea se ia spre actință, și ajunge la proiectul zidirei noului palat comitatensu. Din proiect e la lumină, că edificiul va costa 160,000 fl., cari trebuiesc împrumutați dela vre-o bancă. Alișpanul a negociat deja cu mai multe bănci, și dintre toate cu condiții mai favorabile e aplicată a da împrumutul banca „Pesti magy. keresk. bank“, pe lângă amortisarea capitalului în timp de 50 ani și cu camete mai ușore ca ori-care altă bancă. Sunt hotărâți a și lua numai dela acesta.

Baronul **Bornemisza** e celă dintău carele ia cuvântul și în această afacere. „Suntem tocmai în poziția de mai'nainte, dice dănsul, cu deosebire numai, că acolo, la pod, se amortisază capitalul în timp mai scurt, er aici într'unul mai lung.“

„Face așader comitetul nostru două împrumuturi mari, cari amândouă la oaltă se apropie bine de cifra: ună pătrară de milion. E grozav de grea această

povora, d-lor, aruncată de-odată pe spatele contribuabilor, între cari în primul plan e poporul econom! și multe se pot întâmpla în 50 de ani! Cine va garanta, că în cursul acestei vremi va fi totdeauna pace în țera noastră și că nu pote isbucni un eventual resbelu, er în casul acesta cine va administra și respective cine va pute administra, adunându regulat contribuținea, pentru ca să se plătescă și ratele amortisătoare ale acestui mare împrumut? — Urmarea va fi, că creditorii, cari nu pot și nu vrău să rămână de pagubă, vor pune sub tobă averea singuraticilor proprietari, er aceștia vor trebui să suferă, pentru-că noi cei de acum, am avut dragostea de a ne vedea aședăți într'un palat pompost! Și eu unul n'ășu dori ca să cadă asupra capetelor noastre blăstemul celor de mai târziu pentru aceea ce astăzi facem!“

„Nu palate înfrate, ci o administraținea bună ne lipsesce novă, d-lor, și cu câtă palatul va fi mai simplu, der administraținea mai corectă, cu atâtă mai mare este lauda celor cari din lăcașu modest administră corect!“

„Der chiar abstragându dela acesta, — continuă — și admițându că totă pace va fi în acești 50 ani, luat numai puțin lucrul mai de aproape și priviți: aceste împrumuturi la oaltă aruncă pe contribuabil vre-o 40%, așader aproape încă pe jumătate câtă plătesc deja Jare împărătescă! Cum va purta poporul sêracu alu comitatului nostru și această sarcină? Cine va mai dice, că nu e grozav de grea povară acesta pe comitat, fie făcut împrumutul chiar și în cele mai favorabile condițiuni!“

„Și încă nu vedă cuprinse în proiect isvorele din cari se formeze fondurile de dispoziția ale palatului, nu vedă cuprinse lămuriri, că de unde se va mobila palatul. Băncile simple, ce încungiură această sală, nu cred că va fi nimeni aplicat să le introducă în pomposul palat. De unde se vor acoperi der spesele mobilării, căci 100,000 fl. va costa numai zidirea însăși!“

„Pe basa acestora, părerea mea este, ca proiectul să rămână deocamdată numai proiect, palatul să nu se ridice. Căci nu așu dori ce urmașii noștri să ne afurisescă pentru faptele noastre, prin cari le-am lăsat dreptă ereditate plățirea unor datorii atât de mari.“

„Eu cred, că totă bărbatul consciu și de caracter, decă cineva îl convinge, că greșit este orecare plană alu său, trebuie să și zădărnicescă însuși planul, lăpădându-se de el. Rogu der pe cei ce au făcut proiectul zidirii palatului, să și-lă retragă, căci edificarea lui nu e de loc consultă pentru timpul și împrejurările noastre de aci!“

Respinge proiectul și e contra zidirii. Alișpan-ul **Barcsay Kalman** se ridică și și pune totă puterea ca să combată și acum pe baronul Bornemisza, accentuându necesitatea ridicării palatului din mai multe împrejurări imperative.

„In totu comitatul, — dice — nu avem un centru carele să lege orecum toate oficiile la oaltă. Și tocmai pentru casul de care se teme d-lu Bornemisza, alu unui resbelu, e neapărat de lipsă ridicarea acestei zidiri, ca să avem un loc comun în care în astfel de împrejurări să și afie refugiu toate oficiile comitatului pentru regulata funcționare și mai departe! (Așa e! Drept este!) Și o astfel de zidire, abstragându dela marele tolosu cu carele ne va servi, nu va fi ore spre onărea comitatului nostru. In carele nu avem un oraș, ce și prin înfățișarea sa esternă se se arate vrednic de a purta numele de centru alu comitatului?“

„Der nici nu e adevărată aceea ce d-lu Bornemisza dice, că adecă, această sarcină ar fi apăsându pe poporul econom, a cărui sôrte nu pré e de inviată. Ne-am gândit și noi la această

și tocmai pentru a scuti poporul de greutateți anume am aruncat contribuținea pe clasele mai înalte ale societății, precum pe advocați și pe toți aceia cari, venite au mari, der contribuținea plătesc puțină!“

„La vorba d-lui baron, că noi avem lipsă de o administraținea bună, er nu de palate înfrate, prin care a dat un fel de vot de ne'ncredere cărmuirii comitatense actuale, observu numai atâtă, că în luna lui Mai se vor face alegeri novă, noi nu silim pe nimeni să voteze cu noi: placă-vă și vă dați voturile pentru aceia, pe cari îi credeți mai vrednici și se bucură de mai multă încredere în ochii d-vostre!“ („éljen“, „éljen az alispán!“)

Dr. **Solyom**, președintele tribunalului, vorbesce totu în favorul proiectului, și între altele dice: „Părinții noștri au greșit multe, și noi purtăm așadă urmările greșelilor lor. Cu zidirea acestui palat noi nu credem că greșim, ci tocmai că servim o causă bună, der chiar de am greși ceva, n'au urmașii noștri să se supere, căci și noi suferim după părinții noștri!“

Prețiosă mărturisire și cavaleresc sentimente!! Va să dice, decă părinții noștri de mulțimea păcatelor lor au dat cu capul de dițuri, câtă și novă ne mai pocnesc urechile, — noi n'avem să ne îndreptăm, ci să facem totu ca ei, păcătind și mai departe!“

In sfârșit fișpan-ul **Pogany György** dice, că se nu se mai vorbesc în această materie, căci e superflu a discuta de retragerea proiectului, fiindu toate hotărâte și lipsându numai banii.

Se face apoi votare, proiectul e primit și împrumutul se autorisază.

Și astfel se va face și podul și palatul, în socotela bieților contribuabili.

Din camerele române.

Camera. Ședința dela 25 Februarie.

D-lu **N. Blaremborg** depune la biroul camerei o cerere din partea d-lui **Al. Ciurcu** prin care cere a i-se acorda împământenirea. D. Blaremborg cere a se admite urgența. — Puindu se la votu urgența, ea se admite.

D-lu **Ioan Nădejde** rogă Camera a se da precădere Românilor din țările supse și a se lua indigenatele lor mai înainte în cercetare.

D-lu **N. Blaremborg** interpeleză guvernul, decă e adevăratu svonul, că are de gând să înființeze starea de așediu în timp de pace în România, introducându în codul militar unu articolu în acestu sens.

D-lu **Valerian Ursianu** se asociază la interpelarea d-lui **N. Blaremborg**.

D-lu **N. Blaremborg** comunică camerei că comisia de indigene a luat în cercetare cererea și actele d-lui **Al. Ciurcu**, și le-a găsit conformu legii. Decă ca raportu cere a se pune la votu cu bile. Indigenatul d-lui **Al. Ciurcu** s'a adoptat.

S. continuă desbaterea asupra legii pentru vândarea moșilor statului la țeran.

S. ia în discuția art. 13; etă textul lui:

„Când numărul loturilor formate va fi mai mare de 100, inginerul parcelatoru va determina pe plan și locul unde trebuie a se înființa vatra noului sat în perimentul căreia va arăta și fixa întinderea și poziția locurilor unde să se clădescă: 1) locul primăriei, 2) alu streji, 3) alu bisericei, 4) alu școlei, 5) direcția, întinderea și lărgimea strădelor.“

In afară de vatra satului se va determina: Poziția și întinderea cimitirului; poziția și întinderea a câte 10 hectare, ce se vor da bisericei și școlei pentru înființarea și acoperirea cheltuelilor de întreținere.

„Intinderea totală a acestor terenuri comunale nu va trece peste unu sfertu hectaru de fiecare lot și valorea lor totală se va împărți în proporția cu numărul loturilor, se va adăoga la prețul lor și se va răspunde la cumpărător.“

„Acele dispozițiuni se vor pute aplica și la conglomerăționi mai mici de 100 loturi, când situația topografică a noui aședări ar face imposibilă sêu ne-

indemânatică alipirea ei cătră o comună sêu unu sată deja existentă.“
D-lu **N. Ionescu** presintă și susține unu amendamentu la acestu articolu în sensul că „să se determine unu loc, pentru casă de sănătate din fiecare comună novă.“

Se suspendă ședința pentru ca comisiunea delegaționilor să se pronunțe asupra amendamentelor propuse. La redeschidere, raportul proiectului comunică, că delegații secțiunilor au admist amendamentu d-lui **Nicolae Ionescu**, de ore-ce și d. ministru nu se opune.

Se pune apoi la votu articolu întregu cu amendamentu d-lui **Ionescu** și se adoptă.

TELEGRAMELE „GAZ TRANS.“
(Serviciul biurolului de coresp. din Pesta)

Budapesta, 20 Martie. După terminarea ședinței camerei deputaților s'a întâmplat unu incidentu senzațional. In foyer (foisor) nisce școlari din reale au insultat pe **Somorzill**, care i-a provocat să fiă liniștiți. **Rohonczy** a pus mâna sa dréptă pe umărul lui **Somorzill**. Acesta însă creșându că îl lovesce, s'a întors și i-a dat lui **Rohonczy** palme. **Rohonczy** nu i-a rămas dator și i-a întors palmele, în furia sa fără de margini a scos apoi unu revolveru din buzunar și a tras în piciorul dreptu alu lui **Somorzill**. Mare tumultu se născu în urma acesta. Inaintea camerei se adună mulțime mare de omeni făcându grozavă șgomot. In cele din urmă se împrăștiară studenții. **Rana** lui **Somorzill** este ușoră. **Sera** studenții au arangiat o demonstraținea. Afacerea se va discuta în ședința de aci a dietei.

DIVERSE.

Sesonul de patinat din anul 1888 și 1889 a fost pentru Europa mijloci forte mulțamitor. In cele mai mari orașe, după cum sunt **Viena** și **Berlinul**, au avut peste 50 zile de patinat.

Cursul pieței Brașov
din 20 Martie st. n. 1889.

Bancnote românesci	Cump.	9.49	Vend.	9.51
Argintu românesc	-	9.45	-	9.48
Napoleon-d'ori	-	9.61	-	9.63
Lire turcesci	-	10.84	-	10.88
Imperial	-	9.84	-	9.88
Galbin	-	5.62	-	5.65
Scris. fonc. „Albina“ 6%	-	101.—	-	—
„ „ „ 5%	-	98.50	-	99.—
Ruble rusesci	-	127.—	-	128.—
Discontul	-	6 1/2—8%	-	pe anu.

Cursul la bursa de Viena
din 19 Martie st. n. 1889.

Renta de aur 4%	-	-	-	101.76
Renta de hărtă 5%	-	-	-	94.55
Împrumutul căilor ferate ungare	-	-	-	146.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	-	-	-	99.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	-	-	-	120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	-	-	-	114.50
Bonuri rurale ungare	-	-	-	104.80
Bonuri cu clasa de sortare	-	-	-	104.80
Bonuri rurale Banat-Timișu	-	-	-	104.80
Bonuri cu cl. de sortare	-	-	-	104.80
Bonuri rurale transilvane	-	-	-	104.80
Bonuri croato-slavone	-	-	-	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescu	-	-	-	99.85
Împrumutul cu premiul ungurescu	-	-	-	144.50
Losurile pentru regularea Tisei și Șeghedinului	-	-	-	131.—
Renta de hărtă austriacă	-	-	-	83.55
Renta de argintu austriacă	-	-	-	84.—
Renta de aur austriacă	-	-	-	111.50
Losuri din 1860	-	-	-	143.25
Acțiunile băncei austro-ungare	-	-	-	894.—
Acțiunile băncei de credit ungar.	-	-	-	310.—
Acțiunile băncei de credit austr.	-	-	-	303.70
Galben împărătescu	-	-	-	5.70
Napoleon-d'ori	-	-	-	9.61 1/2
Mărci 100 imp. germane	-	-	-	59.47 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	-	-	-	121.85

Numere singuratic din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria **I. Gross**, în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Adolf Albrecht**.

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

Cătră onorații cetitorii!

„Gazeta Transilvaniei“ intră în anulul al 52-lea al existenței sale. Nenumăratele dovezi de simpatie și de încredere ce le-a primit acest organ de publicitate din partea Românilor de pretutindeni cu ocaziunea aniversării a cincizeca a existenței sale sunt cea mai viuă și mai puternică mărturie pentru atitudinea sa politică și națională.

Răzimat pe încrederea publicului român și condus de iubirea de patrie și de datoria ce o are cătră sfânta cauză a românismului, organul nostru n'a pregetat de a aduce, mai ales în cei zece ani din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totu mai mult cerințelor timpului și trebuințelor cetitorilor săi.

Astfel de la 1 Ianuarie 1881 „Gazeta Transilvaniei“ a început să apară de trei ori pe săptămână totu cu prețul de până atunci, iar de la 1 Aprilie 1884 apare în fie-care zi, erăși cu același preț, căci cei 2 fl. adăugați acoperu numai cheltuielile înmulțite cu portul postal.

De atunci încôce am făcut totu ce ne-a stat în putință spre a aduce îmbunătățiri atât în redactarea și în întocmirea sa esteriôră, pentru care scopu am isbitu ca diarul să-și aibă tipografia proprie.

Nu-i vorba, multe se cer astăzi de la un diar, mai ales când el este chemat să servească cauzei unui popor atât de multu prigonit de sorte. Prin urmare nu putem dice că am ajuns la capetulu îmbunătățirilor.

Din contră, astăzi când, ca niciodată până acuma, pozițiunea diaristiceii noastre s'a agravat; când atâtea lovituri sunt îndreptate asupra ei cu vehemență așa de mare; când procese peste procese, condamnări la închisore și amende în bani o împiedecă în munca și stăruințele ei de a da pe față tôte nelegiuirile, prigonirile și asupririle și de a lupta pentru recăștigarea drepturilor poporului român: se cere de la noi să ne încordăm puterile cu îndoită energiă și să continuăm lupta cu curagiu neînfrântu, introduc êndu nouê reforme, pentru ca „Gazeta Transilvaniei“ nu numai să corêspundă mai multu chemării sale, ci să se facă cu putință ca principiile salutare naționale ce le propagă să pôtă pătrunde până și în coliba țeranului.

Conduși de aceste vederi, am introdus și cu începerea anului acestuia mai multe esențiale ameliorări în diarul nostru.

Pe lângă programulu, ce l'am observat până azi la redactarea foii, suntem decisi a cultiva mai multu și unele terene, cărora până acuma pôte nu le-am putut da atențiunea cuvenită.

Spre scopulu acesta am avutu fericirea a concentra împrejurulu nostru unu număr însemnatu de bărbați cu cunoscințe speciale, cari voru colabora regulat la foia noastră, așa ca materialulu ce-lu va conține să fiă câtu mai variat, instructiv și acomodat trebuințelor poporului, nu numai pe tărêmulu politicu, literar și socialu, ci ținêndu deopotrivă sêmă și de interesele sale din punctu de vedere alu economiei, educațiunei și igieniei, alu afacerilor sale cu autoritățile cu cari vine mai desu în atingere și alu trebilor sale financiare și comerciale.

Afară de aceea câștigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unu diar cotidianu nu este în stare a pătrunde în tôte păturile sociale — parte mare din cauza prețului lui — și astfelu sciind că se sême trebuința de a i se face cu putință ori și căru Român, care scie ceti, ca să fiă informatu despre interesele și trebuințele lui, **dela anul nou 1889 încôce am măritu în modu destul de însemnatu prin adausuri numerele noastre cu data de Duminecă și să le întocmim și să le redactăm astfelu, ca să intereseze pe ori și ce cetitor și să se pôtă abona și separatu.**

Am deschisu dêr abonamentu la „Gazeta Transilvaniei“, care deși mai bogat în materialu, va costa ca și până acuma 12 fl. v. a., pe an și în deosebii pentru aceia, cărora împregiurările nu le ertă de a abona întregu diarul, am deschisu abonamentu separatu la numerele cu data de Duminecă ale „Gazetei Transilvaniei“, cari voru costa pe anu numai 2 fl. v. a.

Rugăm pe abonații noștri de până acuma, ca să stăruiasc pe câtu le va sta în putință în cerculu domniilor lor pentru lățirea „Gazetei Transilvaniei“ precum și pentru rêsândirea în popor a numerelor cu data de Duminecă, ce se pôtă abona și separatu.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale aje căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealu				Predealu—Budapesta				B.-Pesta-Aradu-Telusu				Telusu-Aradu-B.-Pesta				Copsa-mica—Sibiu			
Tren de per-sone	Trenu accele-rat	Trenu omni-bus	Trenu mixt	Tren de per-sone	Trenu accele-rat	Trenu mixt	Trenu omni-bus	Trenu omni-bus	Trenu de pers.	Trenu de pers.	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt	Copsa-mica					
Viena	11.10	8.—		Bucuresci		7.30		Viena	11.10	2.—	Telusu	11.24	3.—	1.42	Copsa-mica		2.29	4.35	
Budapesta	7.40	2.—	3.10	Predealu		1.14		Budapesta	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32	Seica mare		3.02	5.05	
Szolnok	11.06	4.05	7.38	Timisu		1.45		Szolnok	11.20	12.41	Vințulu de josu	12.30	4.10		Lomnesu		3.46	5.46	
P. Ladany	2.02	5.47	5.39	Brașovu		2.32		Aradu	4.10	5.45	Sibotu	1.01	4.43		Ocna		4.18	6.17	
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	Feldiôra	4.10	7.10		Glogovațu	2.37	4.43	Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21	Sibiu-Copsa-mica				
Várad-Velenceze		7.11	9.18	Apața	4.56	7.31		Gyorok	3.19	5.07	Deva	2.52	6.35		Sibiu		8.50	10.—	
Fugyi-Vásárheli			9.27	Agostonfalva	5.37	8.14		Paulisu	3.43	5.19	Branictea	3.23	7.02		Ocna		9.17	10.24	
Mező-Telegd		7.41	10.21	Homorodu	6.07	8.36		Radna-Lipova	4.05	5.41	Ilia	3.55	7.28		Lomnesu		9.45	10.50	
Rév		8.10	11.38	Hașfaléu	6.55	9.12		Conop		6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40		Seica mare		10.20	11.20
Bratca			12.16	Sighisôra	8.36	10.24		Bêrzava		6.28	7.55	Zamù	4.44	8.11		Copsa-mica		10.49	11.45
Bucia			12.54	Elisabetopole	9.13	10.46		Soborșinu		7.25	8.42	Soborșinu	5.30	8.46					
Ciucia		9.04	1.57	Mediașu	9.56	11.19		Zamù		8.01	9.12	Bêrzava	6.27	9.33					
Huiedin		9.34	3.11	Copsa mica	10.37	11.47		Gurasad.		8.34	9.41	Conopu	6.47	9.53					
Stana			3.40	Micăsasa	10.59	12.02		Ilia		8.55	9.58	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50				
Aghiriș			4.15	Blașiu	11.16	12.09		Branictea		9.19	10.17	Paulisu	7.43	10.42					
Ghirbeu			4.36	Crăciunelù	11.37	12.25		Deva	1.47	9.51	10.42	Gyorok	7.59	10.58	6.38				
Nădășel			4.58	Teiușu	12.16	12.53		Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07	Glogovaț	8.28	11.35	7.19				
Clușiu		10.34	5.26	Aiudu	12.33	1.05		Orăștia		11.09	11.37	Aradu	8.42	11.39	7.38				
Apahida	11.15			Vințulu de susu	1.51	1.47		Sibotu		11.39	12.—	Szolnok	9.17	12.31	6.20				
Ghiriș	11.34			Uiora	2.18	2.08		Vințulu de josu		12.12	12.29	Budapesta	2.32	5.12					
Cucerdea	1.30			Cucerdea	2.48	2.30		Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46	Viena	6.—	8.20					
Uiora	1.37			Ghirișu	2.56	2.37		Telusu	9.54	1.16	1.26		3.—	6.05					
Vințulu de susu	1.45			Apahida	3.14	2.53													
Aiud	2.07			Clușiu	4.01	3.26													
Teiușu	2.26			Nădășelù	5.28	4.40													
Crăciunelù	3.11			Ghișiu	5.56	5.—													
Blașiu	3.24																		
Micăsasa	3.54																		
Copsa mica	4.09																		
Mediașu	4.21																		
Elisabetopole	5.11																		
Sighisôra	5.45																		
Hașfaléu	6.12																		
Homorodu	7.32																		
Agostonfalva	8.17																		
Apația	8.37																		
Feldiôra	9.06																		
Brașovu	9.45																		
Timișu	1.55																		
Predealu	2.53																		
Bucuresci	3.28																		
	9.35																		

Nota: Numerii încuadrați cu linii grôse însemnăză orele de nôpte.